

Menges de l'Alt Urgell

Aquest recull de receptes de cuina de l'Alt Urgell és el fruit d'una experiència que s'inicià la primavera de 1989, en el marc del Programa Pirineus-Cultural-campo i continuà els anys següents. La idea de recopilar aquestes velles receptes per tal de preservar-les va sorgir d'un grup de dones que participaren en aquesta experiència. El que ara us presentem és el resultat de la iniciativa d'aquestes dones, del seu esforç per recordar i explicar l'elaboració de les menges que havien après de les seves mares i padrines. No és, per tant, un recull exhaustiu, ni pretén ser representatiu de tota la comarca. Tan sols és un intent de conservar i difondre allò que la Lourdes i la Teresa, la Teresa i la Carmeta, la Pepita, la Rita de Tui-xén, l'Adela, la Rosario i la Carme del Pla i la Maria de Noves saben i volen contar-nos sobre la cuina d'altres temps. A elles i a la resta de dones que participaren en la idea es deu aquest receptari.

Montserrat Iniesta
i Cinta Pujal
Menges de l'Alt Urgell
Garsineu Edicions
Trep, 1994

lletra fresca

Les coses com siguin

Jordi Dalmau i Ausàs

Consumim més informació en un cap de setmana que els nostres avis no rebien en mig any. O més. El cas és que vivim immersos en la societat de la informació, a més de la de consum: telenotícies, reportatges, documentals, programes, butlletins horaris, tertúlies, llibres, biblioteques, cursos, internet, seminaris, congressos, premsa escrita, revistes i potser encara me'n deixo. Entre tanta informació, hi ha un concepte que sovint s'utilitza i s'explota malament i que m'interessa molt: reciclar. No només se'ns informa sobre el tema, sinó que se'ns hi educa i sensibilitza. Això

ho trobo la mar de bé, però no em convenç la inexactitud amb què es fa, no m'agrada la manca de rigor amb què s'empra el terme i els seus derivats, per altra banda de fàcil comprensió. El que més em molesta és que s'hagi donat al reciclatge una connotació de progrés, modernitat i fins i tot de classe social i en canvi no es parli gens d'aprofitar, que és el que en realitat s'hauria de dir, i fer, quan es parla de residus. Potser és que sona a pobre, això d'aprofitar. O potser és que necessitem trobar maneres noves de dir les coses perquè ens estimulin, com la canalla aviciada que ha de canviar

de joguines casa tres mesos per no avorir-se. Però com que tenim un fart d'informació que no ens l'acabaríem ni vivint dos-cents anys, reciclem pel dret i pel revés i ens pensem que prendre notes als sobres vells és reciclar o que fent servir les bosses d'un supermercat per posar-hi trastes vells també reciclem. D'això se'n diu, simplement, aprofitar, que de fet és més intel·ligent que no pas reciclar, o dit d'una altra manera, és més elemental, ja que donem una altra utilitat a quelcom que va ser fet per tenir-ne només una, i sense sotmetre'l a cap procés de transformació. Llavors sí que l'estaríem reciclant. A més a més, això del reciclatge és un ham comercial en el que força persones piquen. Molts productes aparenten ser de millor qualitat perquè són reciclables o perquè estan embolcallats amb materials que ho són. A part de les normatives sobre embalatge i etiquetatge, això és una fal·làcia perquè en realitat tot és reciclable, o gairebé tot. Només cal que hi hagi els mecanismes industrials per fer-ho. Amb tantes fletxetes fent triangles i rodones i tants prefixos "eco" per tot arreu ens estan fent beure a gallet. Cal reciclar, però ara que ens n'hem adonat convé informar-ne bé. Si més no, hauríem de ser prou vius i prou espavilades per no empassar-nos rodes de molí. Hauríem d'agafar les notícies i la publicitat "ecològiques" i passar-les pel purgader del sentit comú perquè massa sovint ens informen malament, a consciència o no, però malament.

AQUESTA NIT

Tot recordant Gustavo Adolfo Bécquer

*Aquesta nit,
prop d'una llar càlida i dolça
com m'agradaria ser tot jo flama
i tu, guspira.*

*Aquesta nit,
tot just al vespre, vora de l'aigua,
com m'agradaria ser un collarret
i tu, la sina.*

*Aquesta nit,
rera la finestra closa dels meus ulls,
com m'agradaria ser jo el bressol
i tu, la nina.*

*Aquesta nit,
en el genuí silenci dels meus somnis,
com m'agradaria ser la tardor,
i tu, la brisa.*

*Aquesta nit,
fascinat per l'encís de la gènesi,
com m'agradaria ser el creador
i tu, la vida.*

*Aquesta nit,
endut per la remor d'uns versos,
com m'agradaria ser jo un poeta
i tu, poesia.*

Raül Torrent i Torrent